

РЕЦЕНЗІЯ НА МОНОГРАФІЮ ОХРИМЕНКО А. Г.

«Фінансове забезпечення функціонування туристичної галузі України»: К.: Кондор-Видавництво, 2013. – 210 с.

З кожним роком туризм стає все більш вагомим складовим людського буття. Більшість людей щорічно використовують можливості туризму для свого відпочинку, мандрівок, пізнання. Разом з тим, використовуючи туристичний потенціал, окремі країни отримують значні результати економічного, політичного, соціального та культурного характеру. Тому Україні на розвиток туризму варто звертати належну увагу і здійснювати різноманітні заходи з метою стимулювання ефективного використання туристичного потенціалу. Проте поліпшення стану використання туристичного потенціалу нашої країни неможливе без належного фінансового забезпечення. Дослідженню теоретичних та практичних аспектів функціонування і розвитку туризму присвячена монографія А.Г. Охріменко «Фінансове забезпечення функціонування туристичної галузі України».

Монографія є спробою проведення комплексного дослідження сутності, механізму та складових фінансового забезпечення розвитку туризму, як досить складної сфери національного господарства, що залучає до свого функціонування значну кількість суміжних галузей.

Перший розділ «Теоретичні аспекти фінансового забезпечення функціонування і розвитку туристичної галузі» присвячено обґрунтуванню теоретичних аспектів фінансового забезпечення функціонування і розвитку туристичної галузі. Автор досить детально акцентує увагу на специфіці функціонування туристичної галузі і необхідності її фінансової підтримки з боку державних та місцевих органів влади та наголошує на тому, що завданням фінансового забезпечення туристичної галузі є створення сприятливого середовища щодо виділення, розподілу, залучення та контролю фінансових ресурсів для розвитку туризму. В даному розділі також узагальнено підходи до визначення сутності фінансового забезпечення та зроблено спробу обґрунтування його основних рис в туризмі. Зосереджено увагу на сукупності джерел та особливостях організації фінансових відносин туристичних підприємств.

У другому розділі «Стан фінансового забезпечення функціонування туристичної галузі України» обґрунтовано сукупність передумов та чинників сучасного стану розвитку туризму в Україні. Досить детально проведено аналіз показників суб'єктів туристичної діяльності України, а також потоків в'їзного, виїзного та внутрішнього туризму. На основі чого автором обґрунтовано основні тенденції, що відображають характер, структуру та спрямованість туристичних потоків і показано, що Україна не використовує наявних ресурсів та не досить ефективно здійснює управління в цій галузі. Тому необхідність всебічної підтримки розвитку туризму, в тому числі і фінансової, є очевидною. В роботі проведено аналіз основних джерел фінансування туризму, на основі якого зроблено висновок про недостатній рівень підтримки державою та незбалансованість та несистемність фінансування цієї галузі економіки.

Третій розділ «Перспективи розвитку туристичної галузі України» розкриває потенційні можливості туризму в Україні на основі підвищення туристичної конкурентоспроможності, впровадження державно-приватного партнерства.

Автором зроблена спроба акцентування уваги на тому, що рівень конкурентоспроможності може бути використаний інвесторами як критерій прийняття рішення щодо вкладання коштів у розвиток інфраструктури туризму в Україні. В роботі запропоновано прогнозну модель на основі кореляційно-регресійного аналізу залежності обсягів іноземного туризму від обсягів бюджетного фінансування цієї галузі.

У четвертому розділі «Напрями удосконалення фінансового забезпечення розвитку туристичної галузі України» на основі проведеного аналізу та враховуючи напрацювання вчених щодо цієї проблеми обгрунтовано механізм удосконалення фінансового забезпечення туристичної галузі України, що передбачає використання певних взаємопов'язаних етапів. Також пропонується запровадження в Україні зарубіжного досвіду фінансового забезпечення розвитку галузі, зокрема поліпшення державного регулювання цього процесу та залучення інвестицій. Значну увагу приділено дослідженню стану бюджетного фінансування туризму у провідних європейських країнах: Франції, Італії, Іспанії, Великобританії та Польщі.

Теоретичні та практичні положення монографії підкріплюються фактичними і статистичними матеріалами. Ступінь наукової розробки визначається значною кількістю наукових джерел та аналітичної інформації, на яких базується дослідження.

Позитивне враження справляє реалізований у монографії комплексний підхід до вирішення проблемних питань: від місця та ролі фінансового забезпечення функціонування туристичної галузі до конкретних пропозицій щодо механізму його удосконалення.

Рецензуючи зазначене дослідження необхідно висловити певні зауваження та пропозиції: 1) на основі аналізу досвіду та механізму бюджетного фінансування туризму у ряді зарубіжних країн, автору необхідно було розробити більш конкретні пропозиції щодо можливостей його використання в Україні; 2) недостатній ступінь обгрунтованості доцільності та ефективності використання державно-приватного партнерства в сфері туризму; 3) доцільно розширити дослідження щодо залучення інвестиційних ресурсів в туристичну та суміжні галузі України. Проте висловлені зауваження суттєво не впливають на якість та на загальне позитивне враження від роботи.

У монографії викладено окремі рекомендації з питань фінансового забезпечення функціонування та розвитку туристичної галузі, які створюють підґрунтя для подальших теоретико-методологічних та практичних наукових розробок. Книга може бути цікавою науковцям, фахівцям туристичного бізнесу, представникам органів законодавчої та виконавчої влади, громадських організацій, аспірантам.

Монографія є завершеним самостійним науковим дослідженням, виконаним на актуальну тему, має наукову і практичну цінність. А впровадження викладених пропозицій дозволить вдосконалити систему фінансового забезпечення туристичної і суміжних галузей.

Рецензент: Денисенко М.П.,
д.е.н., професор, академік, професор кафедри економіки підприємства КНУТД